

Άκρως επιτυχής συνδυασμός μυθιστορίας, Ιστορίας και Οικολογίας [Το νησί των χαμένων δέντρων, Ελίφ Σαφάκ]

Το νησί των χαμένων δέντρων, Ελίφ Σαφάκ, Εκδόσεις Ψυχογιός

Σε ό,τι με αφορά, νιώθω ότι δεν υπερβάλλω διόλου να δηλώσω ευθρασώς ότι η Ελίφ Σαφάκ είναι μία από τις σπουδαιότερες λογοτέχνιδες των ημερών μας. Ωραίος, ρέων λόγος, ευρηματικότητα, πρωτοτυπία και φαντασία στα βιβλία της, αληθοφανείς και καλά πλασμένοι χαρακτήρες και πλοκή που καθηλώνει. Τι άλλο να ζητήσει κανείς από ένα βιβλίο σ' αλήθεια;

Προς επαλήθευση των παραπάνω θέσεων, το νέο βιβλίο της Βρετανοτουρκάλας συγγραφέως με τίτλο "Το νησί των χαμένων δέντρων" αποδεικνύεται εξίσου χαρισματικό. Η συγγραφέας καταφέρνει αυτή τη φορά να συνδυάσει αριστοτεχνικά την Ιστορία με την Οικολογία, αλλά και τη Βοτανική και την Κοινωνιολογία. Όλα τα παραπάνω ενταγμένα, φυσικά, μέσα σε ένα καταπληκτικό μυθιστορηματικό πλαίσιο.

Η Άντα Καζαντζάκη είναι μία έφηβη που μεγαλώνει στο Λονδίνο τις πρώτες δεκαετίες του 21ου αιώνα και αντιμετωπίζει όλα τα προβλήματα με τα οποία έρχονται καθημερινά αντιμετώπι οι έφηβοι ανά την υφήλιο. Η καταγωγή της είναι μεικτή, ο πατέρας της Κώστας είναι Ελληνοκύπριος και η μητέρα της Ντέφνε τουρκοκύπρια, μετανάστες από την Κύπρο.

Η Άντα, όμως, έχει ένα ακόμη πρόβλημα... Έχασε τη μητέρα της πρόσφατα και τώρα μεγαλώνει μαζί με τον βοτανολόγο και κάπως ιδιόρρυθμο κοινωνικά πατέρα της. Ο Κώστας αρέσκεται να μιλάει στα φυτά του, και ιδιαίτερα στη συκιά που έχει φυτέψει στην αυλή του και έχει φέρει από την Κύπρο. Η συκιά αυτή, μία *Ficus carica*, κουβαλά τη δική της πονεμένη ιστορία, την οποία θα μας αφηγηθεί η ίδια, αφού η Ελίφ Σαφάκ θα επιλέξει να δώσει φωνή και σε αυτήν.

Η ΕΛΙΦ ΣΑΦΑΚ είναι βρετανοτουρκικής καταγωγής βραβευμένη συγγραφέας. Έχει εκδώσει 19 βιβλία, 12 από τα οποία είναι μυθιστορήματα. Το πιο πρόσφατο μυθιστόρημά της, ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΩΝ ΧΑΜΕΝΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ, ήταν στη βραχεία λίστα για τα: Costa Award, British Book Awards, RSL Ondaatje Prize και Women's Prize for Fiction. Η Σαφάκ έχει συμμετάσχει ως κριτής σε πολλά λογοτεχνικά βραβεία, μεταξύ των οποίων στο PEN Nabokov prize, ενώ έχει προεδρεύσει στα βραβεία Wellcome. Της έχει απονεμηθεί το διεθνές λογοτεχνικό βραβείο Halldór Laxness για τη συμβολή της «στην ανανέωση της τέχνης της αφήγησης».

Μαζί με την παραγμένη ιστορία του νησιού και την αφήγηση των τραγικών γεγονότων από το τραύμα του “1974”, η συμπαθητική συκιά θα μας διηγηθεί τα ευτυχισμένα παιδικά χρόνια του Κώστα και της Ντέφνε στο νησί, αλλά και θα καταθέσει όλα της τα παράπονα ενάντια στο κτηνώδες ανθρώπινο γένος που ταλαιπωρεί καθημερινά τον πλανήτη μας και τους ενοίκους του.

Η αφήγηση κινείται σε τρεις άξονες: μία της συκιάς, και δύο των ανθρώπων, μία για το παρελθόν στην Κύπρο και μία για το παρόν στο Λονδίνο. Μέσα από τα οδυνηρά γεγονότα του παρελθόντος, ο Κώστας και η Άντα, με τη βοήθεια της θείας Μεριέμ, θα προσπαθήσουν να γιατρέψουν τις πληγές τους, να ξεπεράσουν τον θάνατο της Ντέφνε και να χαράξουν μία νέα πορεία στη ζωή τους.

Οι αποκαλύψεις της Σαφάκ θα μας συγκλονίσουν, όχι μόνο σχετικά με το πως είδαν οι απλοί καθημερινοί άνθρωποι, Έλληνες και Τούρκοι, τον ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1974, αλλά και σχετικά με αυτά που θα κατέθεταν τα δέντρα για το ανθρώπινο γένος αν είχαν φωνή.

Η Σαφάκ, πέρα από ένα καλό μάθημα Ιστορίας, θίγει πολλά καίρια ζητήματα της εποχής μας με το βιβλίο της: το θέμα του αλκοολισμού, των αγνοουμένων από τον πόλεμο, του έρωτα μεταξύ αλλοεθνών, της υπερθέρμανσης του πλανήτη, της προσφυγιάς και της μετανάστευσης.